

Σημείωμα με σχόλια και εισηγήσεις

αναφορικά με

το Νομοσχέδιο που φέρει τον τίτλο

«Ο ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2017»

*όπως αυτό έχει δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου
Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2017¹*

και υποβλήθηκε στην κα Νίκη Σάουρου, στις 21 Νοεμβρίου 2017

A. Γενικά Σχόλια επί του Νομοσχεδίου:

Η ΜΚΟ Διεθνής Διαφάνεια-Κύπρος (ΔΔ-Κ), λειτουργεί από το 2010 στην Κύπρο με σκοπό την ενδυνάμωση της κοινωνίας, τη βελτίωση της ποιότητας της δημόσιας και ιδιωτικής διακυβέρνησης στην Κύπρο, την προώθηση της διαφάνειας, της ακεραιότητας, καθώς και την ανάληψη ευθύνης. Ο Οργανισμός μας από την ίδρυση του υποστηρίζει τη σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς (ΑΑΚΔ) , μια Αρχή που θα αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και ενέργειες για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της ακεραιότητας στις δημόσιες υπηρεσίες, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα καθώς και στον ιδιωτικό τομέα στοχεύοντας στην πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς. Το θεμέλιο λίθο αποτέλεσε και η εμπειριστατωμένη μελέτη² της Προέδρου μας, Δρ Μαρίας Κραμβιά-Καπαρδή, μέσω της οποίας προτείνεται ο σκοπός και ο τρόπος λειτουργίας της Αρχής.

Μέσα από τα πιο κάτω σχόλια και εισηγήσεις, τις διαχρονικές εισηγήσεις μας στο κράτος και στον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, θεωρούμε ότι συμβάλουμε σημαντικά στη βελτίωση του Νομοσχεδίου για τη Σύσταση και Λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς.

Καταρχάς οφείλουμε να συγχαρούμε τον Υπουργό και το προσωπικό του για την προσπάθεια τους να βρουν τρόπους ολιστικής αντιμετώπισης της διαφθοράς. Η εισήγηση

¹ Δημόσια Διαβούλευση για Νομοσχέδια που αφορούν τη σύσταση και λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής και για τη ρύθμιση του lobbying. Πρόσβαση στις 19 Οκτωβρίου 2017. Διαθέσιμο στο <http://www.mjpo.gov.cy/mjpo/MJPO.nsf/All/B51A30CF6ACE105FC22581BE004501E9?OpenDocument>

² Κραμβιά-Καπαρδή, Μ. (2017). Μοντέλα Αντιμετώπισης της Διαφθοράς σε Διάφορες Χώρες και Εισήγηση Ενός Μοντέλου για Υιοθέτηση στην Κύπρο. Χορηγός Έκδοσης PwC.

της δημιουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς είναι μια από αυτές τις προσπάθειες.

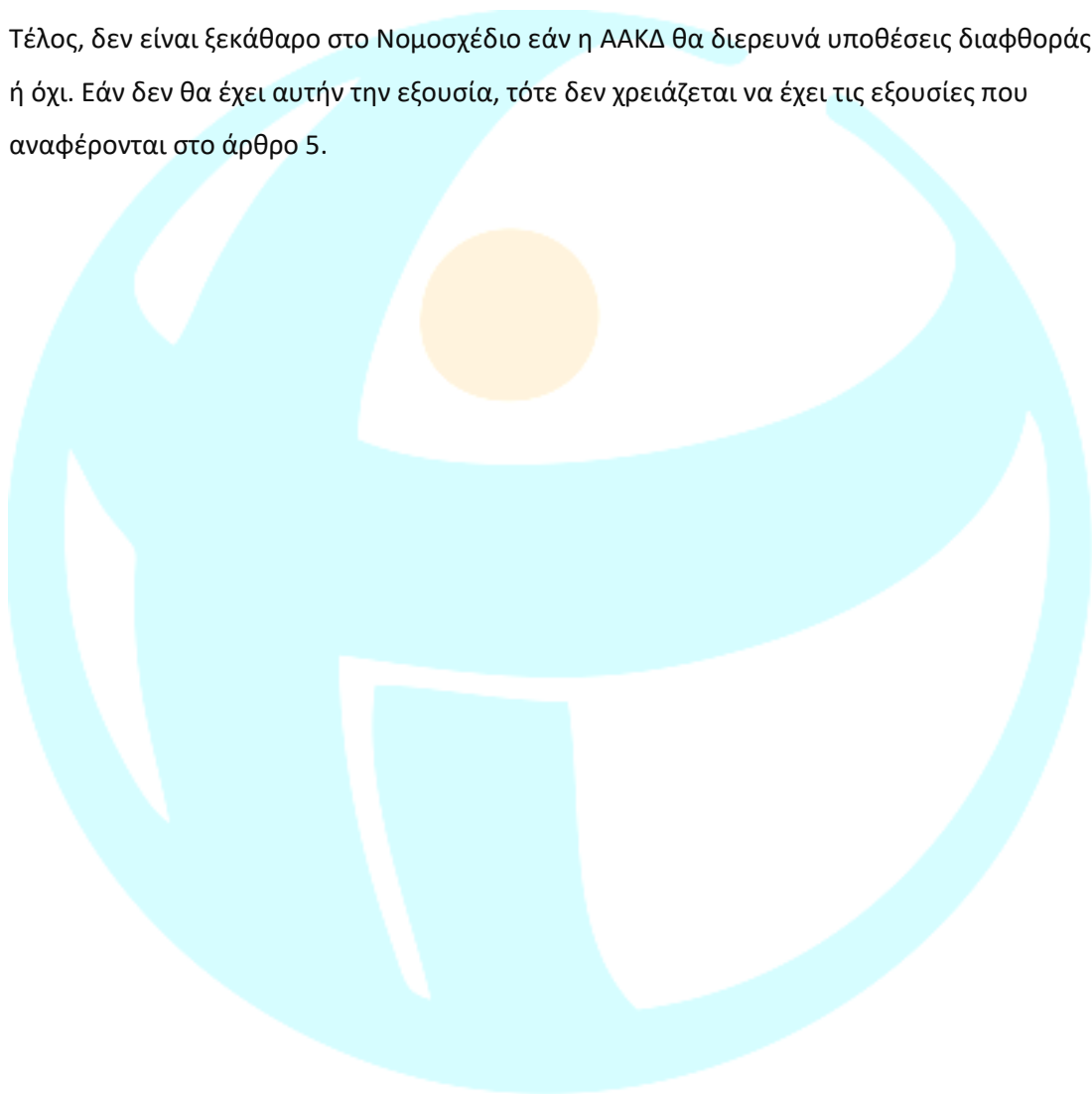
Ως γενική σημείωση για το Νομοσχέδιο, να αναφέρουμε ότι:

1. Διαφωνούμε με τον ορισμό Πρόεδρος και δύο μέλη. Η ΑΑΚΔ θα πρέπει να έχει ένα Επίτροπο και τρεις Βοηθούς Επιτρόπους, ένα για κάθε οργανωτική μονάδα. Η ΑΑΚΔ δεν είναι Επιτροπή που θα έχει Πρόεδρο και Μέλη αλλά μια *Ανεξάρτητη Λειτουργική Οντότητα* που θα υπάγεται στον Γενικό Εισαγγελέα.
2. Διαφωνούμε με τον προτεινόμενο τρόπο διορισμού του Επικεφαλής και τα υπόλοιπα μέλη ή/και λειτουργούς. Προτείνουμε να ακολουθηθεί παρόμοια διαδικασία όπως αυτής που θα εφαρμοστεί στην ΕΕ με τον διορισμό του Ευρωπαϊκού Εισαγγελέα (δες πιο κάτω).
3. Μας προβληματίζει σοβαρά ο τρόπος λειτουργίας και το ανύπαρκτο οργανόγραμμα της ΑΑΚΔ. Διαφωνούμε με τον διορισμό 2 μελών και προτείνουμε να υπάρχουν Βοηθοί Επίτροποι που θα αναλάβουν την κάθε οργανωτική οντότητα δηλαδή (α) πρόληψη, εκπαίδευση και διαφώτιση, (β) έρευνα και εφαρμογή νομοθεσιών (πχ. για το Λόμπυ, Πόθεν Έσχες, χρηματοδότηση Κομμάτων) και (γ) αξιολόγηση κινδύνων και παραλαβή καταγγελιών. Δίνεται η εντύπωση στο προτεινόμενο νομοσχέδιο ότι τα δύο μέλη θα προσφέρουν τις έμμισθες υπηρεσίες τους αλλού άρα αυτή δεν θα είναι η πλήρης απασχόληση τους. Όμως αυτά τα άτομα θα αναλαμβάνουν τα ρίσκα που απορρέουν από την θέση τους και θα παραχωρούν τα δικαιώματα πρόσβασης στον τραπεζικό τους λογαριασμό και τηλεφωνικές επικοινωνίας. Είναι όμως εύλογο το ερώτημα, γιατί τότε να θέλει κάποιος να αναλάβει αυτήν την θέση με τόσες ευθύνες, υποχρεώσεις, και με ελάχιστη ίσως αμοιβή; Η αμοιβή θα πρέπει να είναι αντίστοιχη της εργασίας, ευθύνης, υποχρεώσεις, του ρίσκου που απορρέουν από την θέση, όπως επίσης δίνετε να είναι αποτρεπτικό μέτρο για την εμπλοκή τους σε περιπτώσεις διαφθοράς. Τέλος, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην οργανωτική δομή που θα έχει η ΑΑΚΔ για να έχει και την ανάλογη νομιμότητα.
4. Διαφωνούμε με την προτεινόμενη εισήγηση στο άρθρο 21 για δημιουργία των Κανονισμών από Εκτελεστική Εξουσία ή Βουλή Αντιπροσώπων. Με αυτόν τον τρόπο θα ελέγχονται οι όροι εντολής της Αρχής και δεν θα επιτρέπουν την αποτελεσματική της λειτουργίας (δες πιο κάτω εισηγήσεις μας).
5. Σε αντίθεση με το νομοσχέδιο για τον Ευρωπαϊκό Εισαγγελέα που ψηφίστηκε στην ΕΕ, δεν φαίνεται στο εν λόγω νομοσχέδιο να έχει περιληφθεί πρόνοια στην ημερομηνία λειτουργίας της, τρόπος λειτουργίας του, προσόντα υπαλλήλων και

επικεφαλών κλπ. Προτείνονται να υπάρχει αιτιολογική Έκθεση³ και παραπέμπουμε τους λειτουργούς του Υπουργείου να προστρέξουν στην νομοθεσία για την δημιουργία του Ευρωπαϊού Εισαγγελέα.

6. Επειδή η Αρχή θα συλλέγει πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα, επιβάλλεται ο διορισμός υπαλλήλου για την προστασία προσωπικών πληροφοριών (Data Protection Officer) για να συνάδει με την νομοθεσία που θα εφαρμοστεί τον Μάιο του 2018.

Τέλος, δεν είναι ξεκάθαρο στο Νομοσχέδιο εάν η ΑΑΚΔ θα διερευνά υποθέσεις διαφθοράς ή όχι. Εάν δεν θα έχει αυτήν την εξουσία, τότε δεν χρειάζεται να έχει τις εξουσίες που αναφέρονται στο άρθρο 5.

---

³ (Δες σελ. 1-10) <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013PC0534&from=EN>

B. Σχόλια επί συγκεκριμένων Άρθρων του Νομοσχεδίου:

1. Τροποποίηση Άρθρου 2 - Ερμηνεία:

- Να προστεθεί η έννοια: «**δημόσια υπηρεσία**» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
- **Αναδιατύπωση έννοιας «ευρύτερος δημόσιος τομέας»**, ώστε να συνάδει με το Νομοσχέδιο «Ο Περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2017», στο οποίο αναφέρεται διαφορετικός ορισμός. Τα δύο Νομοσχέδια αντιλαμβανόμαστε ότι είναι αλληλένδετα οπότεν θεωρούμε ότι πρέπει να αναφερθεί ο ίδιος ορισμός.
- **Τροποποίηση της έννοιας των όρων «μέλος της Αρχής» ή «μέλος»**. Να γίνει αναφορά στην ύπαρξη Επιτρόπου ο οποίος θα είναι ο επικεφαλής της Αρχής, στους τρεις Βοηθούς Επιτρόπους οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι των τμημάτων της Αρχής και τους Λειτουργούς (δες πιο πάνω σχόλιο). Επίσης, στο Νομοσχέδιο δεν γίνεται καμιά αναφορά ως προς τα προσόντα, τους όρους αναφοράς και τον τρόπο διορισμού των προϊσταμένων (εκτός του Επικεφαλής). Επίσης, δεν γίνεται καμιά αναφορά στο νομοσχέδιο για τον διορισμό του αντιπροέδρου παρόλο που γίνεται αναφορά στον ορισμό του μέλους να συμπεριλαμβάνει αντιπρόεδρο.
- **Τροποποίηση της έννοιας του όρου «ομάδα ειδικού ενδιαφέροντος»**, ώστε να συνάδει με τον ορισμό που τέθηκε στο νομοσχέδιο περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων. Προτείνουμε την ακόλουθη διατύπωση: *έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον Περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2017*. Επιπλέον, σε σχέση με τον ορισμό αυτό, το νομοσχέδιο περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων ενδεχομένως να αντίκειται στο άρθρο 28 του Συντάγματος καθότι μόνο νομικά πρόσωπα μπορούν να ανήκουν σε αυτές τις ομάδες, και κατ' επέκταση να εγγραφούν στο Μητρώο που συστήνεται με το εν λόγω νομοσχέδιο.

- ### **2. Τροποποίηση του Άρθρου 3** ώστε να περιλαμβάνει τον Επίτροπο, τους τρεις Βοηθούς Επιτρόπους που θα είναι υπεύθυνοι σε κάθε τμήμα και τους λειτουργούς. Επίσης, να γίνεται αναφορά στα καθήκοντα και τις ευθύνες τους. Τα σημεία που αναφέρονται στο Άρθρο 5, περιλαμβάνουν ένα πολύ ευρύ φάσμα εξουσιών της Αρχής και αυτό θα δημιουργήσει σημαντικά κωλύματα ως προς τον καθορισμό σαφών στόχων και την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής.

3. **Τροποποίηση του Άρθρου 4** ώστε να μην επικαλύπτει την αποστολή άλλων τμημάτων και υπηρεσιών όπως είναι η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, αλλά να υπάρχει συνεργασία με την Ελεγκτική Υπηρεσία, την Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών κ.ο.κ.
4. **Τροποποίηση του Άρθρου 5(1) (γ)** ώστε να προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο θα γίνεται η εποπτεία και η αξιολόγηση. Επίσης, να αναφέρονται οι υποχρεώσεις και οι επιπτώσεις για τις υπηρεσίες του δημόσιου, του ευρύτερου δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.
5. **Τροποποίηση του Άρθρου 5(1) (ε)** ώστε να γίνεται αναφορά ως προς το ποιος θα έχει δικαιοδοσία για περιπτώσεις όπου γίνεται διερεύνηση απάτης από άλλη διερευνητική αρχή.
6. **Τροποποίηση του Άρθρου 5(1) (θ)** ώστε να αναφέρεται στην ύπαρξη κάποιου είδους απόδειξης ότι υπάρχει εύλογη υπόνοια για τη διάπραξη αδικήματος πριν προχωρήσει η Αρχή σε λήψη πληροφοριών, αλλιώς θα υπάρχει ο κίνδυνος να γίνεται κατάχρηση εξουσίας από την Αρχή.
7. **Τροποποίηση του Άρθρου 5(1) (ι)** ώστε, όπως και στο σχόλιο στο 5(θ), να γίνεται αναφορά στην ύπαρξη κάποιου είδους απόδειξης ότι υπάρχει εύλογη υπόνοια για τη διάπραξη αδικήματος πριν προχωρήσει η Αρχή σε λήψη πληροφοριών, αλλιώς θα υπάρχει ο κίνδυνος να γίνεται κατάχρηση εξουσίας από την Αρχή.
8. **Συμπλήρωση του Άρθρου 5(1) (ια)** ώστε να αναφέρεται ότι μέσα από την επεξεργασία των δεδομένων η Αρχή να είναι σε θέση να μπορεί να συμβάλει στην τροποποίηση νομοθεσιών ή να εισηγείται τη θέσπιση νέων νομοθεσιών. Επίσης, η Αρχή να μελετά τις νομοθεσίες του εξωτερικού, και όταν θεωρεί ότι είναι καλό να εφαρμοστούν στην Κύπρο, να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες (βλ. την πρόσφατη έκδοσης Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης⁴).
9. **Διαγραφή του Άρθρου 5(1) (ιδ)** επειδή είναι παρόμοιο με το Άρθρο 5(1) (γ), δεν υπάρχει διαφορά.
10. **Τροποποίηση του Άρθρου 5(1)(ιε)** ώστε να αναφέρεται στις συνέπειες σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν τα αποτελέσματα.
11. **Διαγραφή του Άρθρου 5(1)(ιζ)** επειδή η αναφορά αυτή εντάσσεται στα καθήκοντα του Γενικού Ελεγκτή. Προτείνεται να διασφαλιστεί ότι οι αρμοδιότητες/καθήκοντα της

---

⁴ Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Διαθέσιμο στο <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6182-2017-INIT/el/pdf>. Πρόσβαση στις 14 Νοεμβρίου 2017.

Αρχής δεν καλύπτονται από άλλες διερευνητικές αρχές όπως Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, Εσωτερικός Έλεγχος της Δημοκρατίας κλπ.

- 12. Τροποποίηση του Άρθρου 5(1)(η)(i)** ώστε να προσδιορίζει τι θα εξετάζει αυτεπάγγελα.
- 13. Τροποποίηση του Άρθρου 5(1)(ιθ)** ώστε να αναφέρεται σε επαφές και διαβουλεύσεις και με πανεπιστήμια και ακαδημαϊκούς. Επίσης, να αναφέρεται ότι τα εμπλεκόμενα μέρη στη διαβούλευση θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο όπως αυτό ορίζεται από το Νομοσχέδιο για τη Διαφάνεια στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων, αλλιώς δεν θα πραγματοποιείται διαβούλευση.
- 14. Τροποποίηση του Άρθρου 5(1) (κα).** Το περιεχόμενο του Άρθρου αυτού δεν αναφέρεται στο σκοπό της σύστασης της Αρχής. Δεν αποτελεί ρόλο της Αρχής ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας της διοίκησης των υπηρεσιών, γιατί αυτό εντάσσεται στο ρόλο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Παρόλα αυτά μπορεί να αναφερθεί ότι, μετά από εντολή του Υπουργικού Συμβουλίου, θα διερευνά περίπτωση διαφθοράς και σε περίπτωση κακοδιαχείρισης η διερεύνηση να γίνεται σε συνεργασία με την Ελεγκτική Υπηρεσία. Ταυτόχρονα, η Ελεγκτική Υπηρεσία μπορεί να παραπέμπει στην Αρχή υποθέσεις διαφθοράς για διερεύνηση.
- 15. Τροποποίηση του Άρθρου 5(1) (κβ)** ώστε να αναφέρεται στην ετοιμασία Ετήσιας Έκθεσης των εμπλεκόμενων φορέων που προβαίνουν σε δημόσια διαβούλευση, όπως ορίζεται στο Νομοσχέδιο για τη Διαφάνεια στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2017.
- 16. Τροποποίηση του Άρθρου 5(1) (κε)** ώστε να αναφέρεται ότι η Αρχή είναι υπεύθυνη για την εποπτεία και την τήρηση του *Περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμου* που αφορά τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων καθώς και για την τήρηση του *περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας)*, την τήρηση του *περί Αναφοράς Πράξεων Διαφθοράς (Συμπληρωματικά μέτρα προστασίας και επιείκειας) Νόμος του 2017* και για τη Διαφάνεια στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων. Τέλος η Αρχή να διασφαλίζει την εφαρμογή της *Νομοθεσία Περί Αναφοράς Πράξεων Διαφθοράς (Συμπληρωματικά Μέτρα Προστασίας Και Επιείκειας) Νόμος Του 2017*
- 17. Τροποποίηση του Άρθρου 5(2)** ώστε να συμπεριληφθούν και οι ανεξάρτητες υπηρεσίες, όπως είναι η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας όπου οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θα επηρεάζουν την αποστολή και τις αρμοδιότητες.

- 18. Τροποποίηση του Άρθρου 5(3)** με την αναφορά στην προστασία των πληροφοριών και των στοιχείων βάσει του *Περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Νόμου*.
- 19. Να αναφερθεί επιπλέον σημείο στο Άρθρο 5(4):** να συμπληρωθεί (γ) οποιαδήποτε ενέργεια που εμπίπτει στις αρμοδιότητες άλλων Αρχών, Τμημάτων, Υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων Ανεξάρτητων Υπηρεσιών) ή και Υπουργείων της Δημοκρατίας.
- 20. Τροποποίηση του Άρθρου 5(5)** ώστε να αναφέρεται ότι θα πρέπει η Αρχή να αποδεικνύει ότι υπάρχει τουλάχιστον *εύλογα υπόνοια* για απάτη/διαφθορά πριν ζητήσει οποιαδήποτε στοιχεία, αλλιώς υπάρχει κίνδυνος για κατάχρηση εξουσίας.
- 21. Τροποποίηση του Άρθρου 7** ώστε να αναφέρεται στο τί θα αφορά η επικοινωνία και να αναφέρεται η τήρηση αρχείων σχετικά με τις εν λόγω επικοινωνίες.
- 22. Τροποποίηση του Άρθρου 8(1):** Σύμφωνα με την ίδρυση του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Εισαγγελέα (2013/534)⁵, γίνεται εκτενής αναφορά στο διορισμό του. Εισήγηση μας είναι να ακολουθηθούν παρόμοιες διαδικασίες όπως αυτούς που θα εφαρμοστούν για τον διορισμό του Ευρωπαϊκού Εισαγγελέα. Με βάση αυτή τη ρύθμιση, προτείνουμε όπως ακολουθηθεί παρόμοια διαδικασία για το διορισμό του Επιτρόπου, των τριών Βοηθών του που θα εργάζονται στην Αρχή. Έτσι, προτείνουμε όπως η θέση του Επίτροπου και των Βοηθών του να προκηρύσσονται. Ακολούθως η Εκτελεστική Εξουσία θα διορίσει μια 7-μελή επιτροπή την οποία θα απαρτίζουν: Πρώην Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου, Πρώην Γενικοί Εισαγγελείς, Δικηγόροι εγνωσμένου κύρους και ένα άτομο το οποίο θα προτείνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η επιτροπή αυτή θα αναλαμβάνει την δημιουργία μιας συνοπτικής λίστας προτεινόμενων υποψηφίων η οποία θα αποστέλλεται στην Βουλή. Η Βουλή θα επιλέγει τον Επίτροπο και τους 3 βοηθούς κατά πλειοψηφία.
- Επίσης, μια άλλη σημαντική διαδικασία που ακολουθείται και στις Βρυξέλλες αλλά ακολουθήθηκε και σε Ανεξάρτητες Αρχές κατά της διαφθοράς τα τελευταία χρόνια είναι να δοθεί ενός τουλάχιστο χρόνου προθεσμίας ώστε να μπορεί να διαμορφωθεί το πλαίσιο και οι διαδικασίες λειτουργίας της Αρχής.
- 23. Τροποποίηση του Άρθρου 8(4)** ώστε να αναφέρεται ότι ο Επίτροπος, οι τρεις Βοηθοί Επίτροποι και οι λειτουργοί της Αρχής θα είναι πλήρους απασχόλησης και δεν θα κατέχουν οποιαδήποτε άλλη θέση ή αξίωμα στη Δημοκρατία ή απασχολούνται σε οποιαδήποτε άλλη εργασία με αμοιβή.
- 24. Αναδιατύπωση δεύτερου σκέλους του Άρθρου 8(4).** Αναφέρεται σε 'Πρόεδρο' υπαλλήλου αλλά αυτό δεν βγάζει νόημα. Επίσης, η λέξη 'υπάλληλος' να αντικατασταθεί

⁵ COUNCIL REGULATION on the establishment of the European Public Prosecutor's Office. Διαθέσιμο στο http://ec.europa.eu/justice/criminal/files/regulation_eppo_en.pdf, σελ. 19. Πρόσβαση στις 14 Νοεμβρίου 2017.

με τη λέξη 'λειτουργός'. Το έμμισθο προσωπικό δεν θα πρέπει να υπάγεται στους όρους και κανονισμούς της Δημόσιας Υπηρεσίας ούτε και στις ώρες εργασίας μίας και η φύση της υπηρεσίας προβλέπει εργασία και εκτός του συνηθισμένων ωρών ή και Σαββατοκύριακο. Το προσωπικό θα μπορούσε να εργοδοτείται στη βάση συμβολαίου με την ΑΑΚΔ. Οι όροι του συμβολαίου θα μπορούσαν να συνάδουν σε κάποιο βαθμό με πρόνοιες του Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου. Με αυτόν τον τρόπο δεν θα έχει η ΑΑΚΔ την δυσλειτουργία που μπορεί να προκύψει εάν οι λειτουργοί είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι.

- 25. Τροποποίηση του Άρθρου 8(7)** ώστε να προστεθεί 8(7)(δ) να διαθέτει εμπειρία στη διαχείριση περιπτώσεων απάτης και διαφθοράς και ιδιαίτερα στον τομέα της πρόληψης μιας και οι λειτουργοί θα εμπλέκονται μεταξύ άλλων και με θέματα πρόληψης. Θα πρέπει να υπάρχει ένας Βοηθός με νομικές σπουδές και ένας με σπουδές λογιστικής.
- 26. Τροποποίηση του Άρθρου 8(9)(β)** το 20% να αντικατασταθεί με το 10%.
- 27. Αναδιατύπωση του Άρθρου 8(9)(γ)** γιατί είναι υπερβολικά ευρύ και γενικό και μπορεί να τύχει κατάχρησης. Επίσης, προτείνεται να κατατίθεται εκ των προτέρων υπογεγραμμένη δήλωση για συγκρούσεις συμφερόντων σε κάθε υπόθεση που διερευνούν ή μελετούν.
- 28. Τροποποίηση του Άρθρου 8(11)** ώστε να συνάδει με το σχόλιο μας με αριθμό 22, αλλιώς υπάρχει κίνδυνος να γίνει διορισμός με επιρροή από πολιτικό κόμμα και ύπαρξης νεποτισμού.
- 29. Τροποποίηση του Άρθρου 10(1)** ώστε να γίνεται αναφορά σε περίοδο διακοπής και τα μέλη να πληρώνονται για 9 μήνες αφού απομακρυνθούν από τη θέση τους και να απαγορεύεται να εργαστούν ή να παρέχουν υπηρεσίες οπουδήποτε αλλού. Εφαρμογή δηλαδή της 'cut-off' περιόδου για ευνόητους λόγους.
- 30. Τροποποίηση του Άρθρου 10(3)** με τη διαγραφή της λέξης 'μέλη' και την αντικατάσταση της με τις λέξεις 'Επίτροπος' και 'Βοηθοί Επίτροποι', οι οποίοι θα αποτελούν έμμισθο προσωπικό και δεν θα εργάζονται πουθενά αλλού.
- 31. Τροποποίηση του Άρθρου 10(5)** ώστε να συνάδει με το σχόλιο μας με αριθμό 22 και 25 ως προς το διορισμό των λειτουργών.
- 32. Τροποποίηση του Άρθρου 10(6)** όπου θα αναφέρεται ότι τα μέλη της Αρχής δεν πρέπει να θεωρούνται δημόσιοι υπάλληλοι και να διορίζονται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (βλ. Σχόλια μας με αριθμό 22), ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται νεποτισμός, πολιτική ή προσωπική ευνοιοκρατία. Επίσης, για κάθε υπόθεση που διερευνάται θα πρέπει να υπάρχει εκ των προτέρων υπογεγραμμένη δήλωση σύγκρουσης συμφερόντων.

- 33. Τροποποίηση του Άρθρου 13(1)** ώστε να ορίζονται ποιες είναι οι αρμόδιες αρχές.
- 34. Τροποποίηση του Άρθρου 17(2)** ώστε τα πρακτικά να επικυρώνονται και να υπογράφονται από τον Επίτροπο και τους Βοηθούς Επιτρόπους.
- 35. Τροποποίηση του Άρθρου 21(1)** Εάν ανατεθεί στο Υπουργικό ή στην Βουλή να θέσουν τους κανονισμούς της λειτουργίας της Αρχής, τότε είναι πιθανό να μην αφήσουν την Αρχή να λειτουργήσει με *Ανεξαρτησία* και *Αντικειμενικότητα*. Εισηγούμαστε να αναφερθεί η συγγραφή των Κανονισμών αυτών σε ομάδα εμπειρογνομόνων με αγορά υπηρεσιών. Η Διαφάνεια Κύπρου μπορεί να συμβάλει με την εμπειρογνωμοσύνη της.
- 36. Τροποποίηση του Άρθρου 22** ώστε να αναφέρεται ο αριθμός των λειτουργών. Παραπέμπουμε στο σχόλιο 22 πιο πάνω.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για να υπάρχει συνάφεια, σε όλο το νομοσχέδιο να γίνει αντικατάσταση των λέξεων 'πρόεδρος', 'αντιπρόεδρος', 'υπάλληλοι' και 'προσωπικό' με τις λέξεις 'Επίτροπος', 'Βοηθεί Επίτροποι' και 'Λειτουργοί'. Και τα τρία μέρη θα αποτελούν τα μέλη της Αρχής.

Ετοιμάστηκε από τις Δρ Μαρία Κραμβιά-Καπαρδή (Πρόεδρο ΔΣ, ΔΔ-Κ), Ελευθερία Παναγιώτου (Μέλος, ΔΔ-Κ) και Μαρία Κωνσταντίνου (Λειτουργός, ΔΔ-Κ).